

C. 5.

THESES PSYCHOLOGICÆ
De
ANIMÆ HUMANÆ
IMMORTALITATE,

de quibus,
Immortali opitulante

Numine,

Præside

M. THEOPHILO ÆNETIO,

Phys. P. P. & h. t. Fac. Phil. Decano,

Respondente

JOHANNE LUTHERO Schallco-
viensi Franco,

*Ad diem 28. Januar. publicum ἀγωνισμα
instituentum,*

In auditorio Majori horis solitis.

SENECA:

*Quia homines sumus, humanitatem colamus, nemini terrori nemini peri-
culo sumus, convitia, injurias, & vexationes aliorum contemnimus:*

*quia, dum respicimus versamusq; nos, immortali-
tas aderit.*

J E N Æ

Typis JOHANNIS WEIDNERI,
ANNO MDCCXXII,

THESES PSYCHOLOGICÆ

IMMORTALITATE

V I R O

*Admodum Reverendo, Clarissimo
ac Excellentissimo,*

Dn. CASPARO FINCKIO,
SS. Theol. Doctori eximio,
Ecclesiarum in Ducatu Saxo-Coburgiaco
Superattend. vigilantissimo, Consistorii ibidem
Assessori primario, & Illustris Gymnasii
Casimiriani Scholarchæ ac Pro-
fessori dignissimo.

Mecœnati suo filiali reverentiâ in æternum ho-
norando Promotori submissâ devotione,
nunquam non colendo, dispu-
tationem hanc offert
humiliter

Joban. Lutherus Resp.

THESES
 De
 RATIONALIS
 ANIMÆ IMMOR-
 TALITATE.

I.

Vemadmodum in aliis quam plurimis humana natura brutalem multum dignitate exsuperat: ita hac etiam in parte hominum multo quam brutorum conditio est prestantior & eminentior, quod, bruto quidem perempto, anima simul & corpus interit, homine autem hujus lucis usura subtraeto vitaque functo, corpus quidem corrumpitur, putrescit, atque in quatuor elementa abit, anima vero superstes remanet, corruptioni non æquè obnoxia.

Natura humana prestantior

2. Nec SS. solum Theologia, sed sana etiam Philosophia animæ humanæ immortalitatem adstruit, atque profitetur.

3. Cumque in superioribus aliquot disquisitionibus alias præ cæteris insignes humanæ animæ proprietates persecuti fuerimus, jam ejus etiam à Philosophis seu à Philosophis confirmabimus.

Disp. hujus

Α 3

4. Quæ

4. Quæ contemplatio tantò nobis debet esse gratior, quantò seges pietatis, & virtutis cujuscunque exercendæ, nec non consolationis, hujusce vitæ incommodis opponendæ, inde nobis surgit uberior.

5. Quo in argumento ita versabimur, ut priori loco aliquas *divinæ Theologicas*, posteriori *Philosophicas* rationes producamus.

6. Differemus autem hîc de anima, qualis ea sit sui ipsius & secundarum causarum ratione, à quibus quòd ad interitum vocari haud possit, manifestum evadet. Nam primæ causæ, Dei scilicet respectu, animam esse destructibilem, nemo quisquam negare potest, cum ut ille res omnes infinitâ suâ potentiâ ex nihilo condidit, sic idem omnes res vicissim facillè in nihilum, si visum ipsi sit, possit redigere.

Immortale duplex.

7. Pertinet proinde huc immortalitatis distinctio, à *DD. Connimbr. lib. de anima separata disp. 1. art. 1.* allata. Nam, secundum eos, immortale similiquè modo æternum (1.) dicitur de eo, quod nulla, ne divina quidem potestate, aboteri potest, quò modò solus Deus immortalitatem habere *1. Tim. 6. c. v. 16.* dicitur (2.) immortale & æternum dicitur, tale quod est suam per naturam, tamen si id ipsum per potestatem Dei absolutam destructioni sit suppositum. Illud immortale & æternum absolutè & simpliciter, hoc relatè & secundum quid immortale & æternum in *Metaphys.* dicitur.

8. Sed nec hoc dissimulandum, rationes omnes Philosophicas subjungendas non peræquè esse apodicticas, quamvis valdè sint probabiles.

Loca sacra Script. animæ immortalitatem confirmantia.

9. Testimonia verò è saluberrimis Israelis fontibus petita multò sunt clarissima, iisque omnibus, quæ

quæ fucosa specie veritati opponi possunt, multò fir-
miora. Expressissima dicta sunt, *Ecc. 12. v. 7. Reverta-
tur pulvis* (corpus exterræ pulvere formatum) *in ter-
ram suam, unde erat* (*Gen. 2.*) *spiritus redeat ad Deum, qui
dedit eum. Sap. 3. v. 1. Justorum animæ in manu Dei sunt,
nec tangit illas tormentum mortis. Vise sunt oculis INSI-
PIENTIUM mori. Matt. 10. v. 28. Animam* (impij pio-
rum persecutores) *non possunt occidere, 2. Cor. 5. v. 8.*
Apostolus peregrinari vult à corpore, & esse cum Do-
mino. *Phil. 1. v. 23. Idem dissolui expetit, & esse cum
Christo. Apoc. 6. v. 10. Interfectorum Martyrum ani-
mæ introducuntur voce magna clamantes: Usq; quo
Domine sancte & vere non judicas, & non vindicas sangui-
nem nostrum de his, qui habitant in terra? Ex quo loco
præter cætera videre est, piè defunctorum animas te-
neri amore & desiderio suorum corporum. Et cap. se-
quenti v. 14. de iisdem dicitur: quòd de tribulatione ve-
nerint magna, quòd sint ante thronum Dei, eiq; die ac no-
cte serviant. Proinde, extincto homine, animæ haud-
quaquam extinguuntur, nec (ut obiter hoc addatur)
Epimenideum dormiunt somnum, sed beatissimo Dei
fruuntur conspectu.*

10. 2. *Spiritualis substantia corruptioni non est
obnoxia, quemadmodum apparet in Angelis: Anima
est spiritualis substantia Ecc. 12. v. 7. Psal. 31. v. 6. Luc.
23. v. 46. Act. 7. v. 59. Rom. 8. v. 16. Philosophiâ hac in
parte sacra Scripturæ suffragante.*

11. 3. *Nullum divinum est mutabile, multò minùs
corruptibile aut mortale Jac. 1. v. 17. Anima est divinum
quid, teste Arato, citante Apostolo, Act. 17. v. 28. Deo-
rum genus sumus. Quod haud ita quidem est accipien-
dum, ac si anima essentiam habeat divinam, id quod*

alibi à nobis confutatum fuit, sed est divinā, non so-
lūm quia à Deo peculiari ratione, inspirando scilicet, pro-
ducta, & primo homini communicata, sed etiam quia ad
ipsius Dei similitudinem & imaginem (Genes. 2. cap.
v. 26. Sap. 2. v. 23.) creata fuit. Complura alia lus-
culentissima, passim in Scripturis divinis in hanc
sententiam prodita, hīc, brevitatis studio, consule-
tō prætermittimus, atque ad altioris disciplinæ forum
remitterimus.

Argumenta
Philosophi-
ca pro im-
mortalitate
anime.

12. Similiter sincerior *Philosophia*, præter τὸ ὄν,
etiam τὸ διόντῃ insigniter monstrat. Decem argumentis
Philosophicam κατὰ γενῆν expediemus.

I. 13. 1. Per cujus cause potentiam substantie pri-
mūm incipiunt esse, per illius cause oppositam potentiam
eadem esse desinunt: Qua ratione quæ emergunt per ge-
nerationem naturalem, illæ per corruptionem natu-
ralem rursus naturaliter destruuntur: At anima ratio-
nalis per primi Entis operationem (ut è Scriptura
sacra *Philosophia* hoc sibi mutuatur) primūm in-
coepit esse, scilicet per creationem. Ergo si illa destrui
debet, necesse est, ut à primo Ente rursus in nihilum
redigatur.

2. 14. 2. Quodcumq; caret causis corruptionis natu-
ralis illud naturaliter non est corruptibile. Anima caret
causis corruptionis, quod hunc in modum probamus.
Causæ corruptionis naturalis sunt, partim *materia
prima*, quæ propter adjunctam privationem subinde
ad alias atque alias formas propendet & ruit; partim
prima contraria qualitates, quæ in se mutuò agunt, qua-
rum fortiores minùs fortes interimunt, unde rei cor-
ruptio evenit; partim denique *dependencia rei in fieri
& esse à materia corruptibili*.

15. 3. Pro-

15. Proinde quod neq; de materia prima, nec de primis qualitatibus participat, quod etiam à materia corruptibili in fieri & esse non dependet, id caret causis destructionis: Anima nec de materia prima, nec de primis qualitatibus participat, quia ipsius simplicitas & spiritualitas illa omnia respuit, non etiam in esse & fieri à materia corruptibili dependet: E. Anima caret causis corruptionis.

16. Quòd anima in fieri & esse à materia corruptibili (secunda videlicet, quæ hîc intelligenda,) non dependeat, id ita ostendimus: Quod non educitur è potentia materia, sed forinsecus accedit, id in fieri & esse à materia corruptibili non dependet: Anima rationalis non educitur è potentia materiæ, vel feminis, sed forinsecus accedit, 2. de gen. an. c. 3.

17. Nec solum Aristoteles clarè asserit, aliud esse animarum genus hominum, quàm brutorum, illudque solum forinsecus accedere, quia nimirum brutorum uti & plantarum animæ educuntur è potentia materiæ, & hinc corruptibiles sunt, animæ autem hominum è potentia materiæ non eliciuntur, sed in sobolem, mediante generatione naturali, transferuntur, unde forinsecus dicantur accedere: sed sacra etiam Scriptura ostendit, alio modo primùm ortas fuisse brutorum animas, nimirum ex elementis, & alio modo animam primi hominis, scilicet per inspirationem divinam, suum esse accepisse, quod satis argumento est, illam è materiæ elementaris potentia non educitam fuisse, neque adhuc educi, & per consequens materia in fieri & esse non dependere.

18. Deinde, quod in operando, quo ad vires & facultates suas omnes, à corpore non dependet, id nec in esse
sendo

sendo ab illo dependet, sed ut propriam habet actionem, ita à corpore potest separari, & separatum per se subsistere. Nam juxta vulgatum illud, ut unumquodq; sese habet in operando, ita etiam se habet in essendo, seu, quod idem est, quod sine corpore potest operari, id etiam sine corpore ac per se potest subsistere. Nam in Physicis haud rarò ex operatione ipsa rei natura à posteriori cognoscitur, cum operatio non aliundè, nisi ex natura & essentia rei promanet: Unde quae operatione conveniunt, illa essentia ipsa quoq; convenire, quae proprijs operationibus diversa sunt, illa essentia ipsa quoq; variare certum est. At verò anima, quo ad omnes operationes suas, à corpore non dependet, cum duum sint generum animæ potentia, alia videlicet organica, quas anima in actum non deducere potis est, nisi interveniente medianteve aliqua corporis parte, ceu organo, qua ratione anima non efficit visionem sine oculorum, non auditionem sine aurium, non nutritionem sine ventriculi epatis aliarumque partium corporis operâ subsidiariâ; alia sunt inorganica potentia, intellectus scilicet & voluntas, ad quarum munia exercenda non absolutè & simpliciter corporis adminiculo aut quodam ejus organo, uti in prioribus, anima opus habet, qua ratione multa intelligunt & volunt (ut jam prætereantur alii) qui patiuntur ecstasin, quippe in quibus non modò sentiens, sed ipsa etiam vegetans facultas planè consopita, sicque anima à corpore penitus veluti avocata esse videtur, qui tamen, quòd sine corporis adjumento multa eminenter cognoscant, intelligant, exoptent & velint, per experientiam est exploratum & cognitum.

19. Nec supernaturales tantum causas habet
ecstasis, sed à naturalibus etiam potest evenire, quem-
admodum *DD. Connimbr.* probant, in *lib. 3. de anim.*
c. 8. quest. 8. art. 3. Si ergo citra corporis adjuvmentum
animæ possunt operari, possunt etiam sine illo ac per
se subsistere.

20. 3. *Incorporeum seu spirituale à corporeo nihil
patitur:* Nam vel qualitates habent contrarias, vel
materiâ, in qua est contradictionis principium ad esse
& non esse, conveniunt, quæ in se mutuò activa & pas-
siva sunt, cujusmodi sola sunt corporea: At anima
est incorporea & spiritualis: Ergo à corporeo nihil
patitur.

21. Si enim anima quiddam esset corporeum,
tum vel esset cœlestis naturæ, vel quoddam elemen-
tum, scilicet vel ignis, vel aër, vel aliquid inter hæc in-
termedium, ut *Peterum* quidam falsò censuerunt, vel
esset quid ex Elementis productum, scilicet vel san-
guis, vel spiritus vitalis, ut similiter aliqui voluerunt.
At horum nullum anima esse potest. Si enim esset ex
illis aliquod, tum per se esset quanta, seu trina prædita
dimensione & divisibilis, quia omne corporeum est
quantum & divisibile; (quod ideo de anima dici non
potest, quia quantitas, & quæ hinc resultat divisibili-
tas, materiæ propriè & per se competit: Anima autem
non est materia, sed forma compositi) præterea tum
corpus esset in corpore, videlicet anima in corpore,
quod informat, cum tamen *per naturam impossibile sit,*
duorum pluriumve corporum dari penetrationem, pene-
trat autem intimè & undiquaque anima corpus; tum
denique anima per se esset in loco, quia omne corpus
in loco est, quod similiter non potest de anima asseri,

B

cum

cum per se quanta & secundum dimensiones com-
mensurabilis non sit.

22. Deinde si rationalis anima habet operatio-
nes levatas supra omnes materiae, elementorum, &
corporis conditiones, tum non est materialis, elemen-
taris, & corporalis, & per consequens nec corruptibi-
lis. Nam ex effectis cognoscitur causa, & qualis rei est
operatio, talis etiam est potentia, & talis in se essen-
tia: sed habet tales operationes quam plurimas, quia
ejus beneficio homo *ratio naturatur*, unumve ex alio con-
cludit, *inter substantiam & accidens, causam & effectum,*
partem & totum, antecedens & consequens, multa quoque inter
alia distinguit, praecognoscit futura, ex multis singularibus
universale colligit, Deum & alias immateriales substantias
quod antea non cognoscit, res materiae immerfas a materia
abstrahit, pulcritudinem, ordinem, proportionem, harmoni-
am, huiusmodi contraria percipit, & supra actus suos reflecti-
tur, &c. quae operationes ut longe vires materiae, Ele-
mentorum, & corporum excedunt, ita animam altio-
ris naturae esse satis demonstrant.

4. 23. 4. *Appetitus, toti speciei inditus, expleri debet,*
cum a Deo & Natura, quae nihil frustra faciunt, dependeat:
At omnes homines naturale habent desiderium cognoscens
discendi, i. Metaph. i. c. idque nunquam sinitur, quo-
usque etiam homo in rerum variarum cognitione jam
sit progressus. Tum autem terminaretur desiderium, si
homo ens cognosceret, quod omnium entium perfe-
ctiones in se cohiberet, cujusmodi est Deus. Habet
praeterea homo desiderium felicitatis, cum qua nullum
malum potest esse complicatum, sed bona conjuncta
sunt omnia, cujusmodi felicitas in hac vita non reperit-
tur. Similiter appetitus honorum aliorum in homine in-
bat

hac vita est inexplebilis. Tum autem is expleretur, si homo bono, quod bona omnia in sese continet (cujus modi solus Deus) potiretur. Quod si ergo homo animam pariter & corpore in morte extingueretur, appetitus isti illius omnes essent frustranei: quod quia asseri non potest, ideo in morte non omnia deperent & intereunt, sed restat status alius, in quo desideria naturæ humanæ à Deo indita explebuntur.

24. 5. Quò magis quid refert & exprimit proprietates & operationes alicujus substantiæ, eò propius quoque ad ipsam illius substantiæ essentiam accedit, cum operari sit secundum esse, unde verum illud natum est, prout se quid habet in operando, ita se habet etiam in essendo: At rationalis anima proprietates & operationes divinas, scil. intelligentiam, justitiam, misericordiam, voluntatis libertatem, & similes, post spiritus beatos maximè refert & exprimit. Quod etiam Ethnicorum aliqui non ignorarunt, quippe qui hominem perhibuerunt inter animantia solum ad Dei similitudinem esse conformatum, *Plato in Alcibiade*. E Anima rationalis post spiritus beatos ad ipsum Dei esse, in quârum creaturæ possibile, quàm proximè accedit: unde etiam quo ad incorruptibilitatem illi erit cognata & similis.

25. 6. Quæ potentia partim falsitatis, partim pravitatis arguit, atque corrigit aliam, ea altioris est virtutis, & hinc dubio procul altioremodum etiam habebit operandi & per consequens subsistendi modum, quàm illa, quæ arguitur & corrigitur: At rationalis potentia partim falsitatis arguit sentientem, ut quando hæc solem, dicit habere figuram planam, cum habeat sphericam, eundemq; longitudine esse bipedalē, cum tamen terræ magnitudinem multis partibus exsuperet; partimq;

pravitatis arguit appetitum sensitivum, & corrigit, ut quando is fertur in objecta, vel inclinatur in facta sensibus quidem jucunda, sed tamen vel solum noxia, vel simul etiam foeda & turpia. E. rationalis potentia operandi pariterq; subsistendi modum habebit altiore, quam sentiens, & appetens.

26. 7. Divina justitia immutabilis exigat, ut boni homines præmiis, mali poenis afficiantur: unde gravissimè inquit *Herodotus*: *Nemo hominum delinquens poenam non persolvit.* Et *Homerus*: *ἔχει θεὸς ἐνδίκον ὄμμα.* At non rarò, experientiâ teste, accidit in hac vita contrarium. Qua ratione *Dionysius*, ut apud *Cic.* est 3. de N. D. nefarius Tyrannus, & derisor Deorum impius, prosperâ fortunâ per omnem vitam fuit usus, & placidè tandem in suo lectulo expiravit, regnumque, quod per scelus acquisiverat, reliquit filio: Contra autem *Phocion*, *Aristides*, *Socrates*, *M. Regulus*, aliiq; quàm plurimi innocentissimi, imò benè meriti viri, miserabilib. supplicis ex hac vita fuerunt sublati. Qualia exempla quàm plurima etiam in Scriptura se nobis offerunt.

27. 8. Quod notitia, hominibus omnibus implantata, dicuntur, id est certissimum, cum Deum, quem mentiri impossibile est, habeant authorem: At malefacientibus poenas subeundas esse, beneficientibus præmia esse constituta, notitiæ naturales dicuntur: quemadmodum in ipsis infantibus apparet, quòd de poena sibi metuant, sicubi mali aliquid designarunt. Excruciantur insuper malorum perpetratorum conscientia, & poenarum metu, tum summo loco constituti, ceu Reges & Monarchæ, tum morti jam propinqui, qui ab hominibus nullâ poenâ possunt affici. Ac nisi Ethnici ex naturali rationis lumine Dei justitiam
cogno.

cognovissent, non campos Elysios, bonis, nec suppliciorum loca & inferos malis constituissent.

28. 9. Si anima esset mortalis, sic ut neque castè & integrè in hac vita versanti ullum post mortem præmium, nec malè agenti supplicium restaret, tum futurus esset nemo, qui Deum coleret, cùm in hac vita ut plurimum non sine divina providentia, bonis malè, & malis benè sit, nemo in super esset futurus, qui patriæ & boni publici causa in bello subiret mortem, nemo, qui suis de bonis aliorum causâ propter solam honestatem, (id quod virtutis proprium,) aliquid expendere, nemo, qui ulli virtuti daret operam, sed tum campus latissimus omni nequitia & improbitati, ceu divini Numinis contemptui, injuriis, perjuriis, fraudibus, rapinis, cœdibus, stupris, & libidinibus improbissimis quibuscunque pateret, tuncque summum malum esset mors, cujus evitandæ causâ nulla non esset suscipienda ratio. Nec tanti tum faciendæ esset ignominia, quanti vitæ jaçtura, siquidem unâ cum hac, bona hominis omnia, ipsaque simul virtus, virtutisque præmium, honor scilicet, aliaque illi debita, perirent.

29. 10. *Nulla virtus se & subjectum suum destruit* 10. (id quod mali proprium est) *sed potius perficit*: At, si anima esset mortalis, quædã virtus se & subjectum suum, animam videl. ceu fortitudo in bello, religio itidem & justitia, pro quibus asserendis & defendendis multi optetierunt mortem, destrueret, tumque summa hominis perfectio, quæ in virtutum usu consistit, totalis ejus esset perditio & everio, tumque omnino esset satius curare regionem, quàm religionem, colere genium, quàm ingenium, implere ventrem quàm mentem. Unde etiam Augustinus 6. lib. Confess. ultimo cap. inquit:

B 3

Si

Si animus mortalis est, Epicurus palmam in meo habebit animo.

*Summorum
Virorum
testimonia:*

30. Ultimò sententiam nostram de animæ immortalitate stabiliunt summorum virorum, *Platonis, Aristotelis, Ciceronis, Seneca*, & plurimorum aliorum gravissima testimonia, ex quibus quàm paucissima maximo è numero apponemus.

Platonis.

31. *Platonis: lib. 10. de Rep.* An ignoras (inquit) animam nostram esse immortalem, & neùtquam (à corpore separatam) perire? *In Antiocho:* Transis non in mortem, Antioche, sed in immortalitatem, non in amissionem bonorum, sed in sinceriores eorum perceptionem &c. ubi multa etiam habentur de impiorum piorumque vita functorum statu multum diverso. Similia sunt *in Phædone, Phædro, Gorgia, Menone.*

Aristotelis.

32. *Aristoteles* animam asserit immortalem, 2. *de gen. an. c. 3.* Relinquitur mentem solam forinsecus accedere, eamque solam divinam esse. Nihil enim cum ejus actione communicat actio corporis. 2. *de an. c. 2. t. 21.* Videtur hoc animæ genus esse diversum, idque solum, perinde ut perpetuum ab eo quod occidit, se jungi separarique potest. 3. *de an. c. 5. t. 20.* Separatus (intellectus) id solum est, quod est, atque id solum est immortale atque perpetuum. 1. *de an. c. 4. t. 65. & 66.* Intellectus advenire videtur, & substantia quædam esse, & non corrumpi. Nam ab ea maximè, quæ in senectute fit, obfuscatione corrumpetur (si corrumpetur.) Non autem perinde fit (cum intellectu) atque in sensuum instrumentis (quæ in senectute corruptiora evadunt.) Etenim si senex talem acciperet oculum, qualem juvenis (habet) videret ut juvenis. Quare senectus non est, (ex eo) quia anima quicquam est passa, sed quia id,

in

in quo anima est, (corpus) aliquid passum est, quemadmodum in ebrietatibus & morbis fieri solet. Et ipsum igitur intelligere & contemplari marcescit (tum in senibus, tum in ebriis, tum in iis, qui morbis aliquibus, ceu mania, afficiuntur, qui corruptè de rebus judicant,) quia aliud quiddam intus (in aut de corpore) corrumpitur, ipsum autem (intelligere vel intellectus) passione vacat. *Item*: Intellectus autem divinum quid est, passioneque vacat. Quorum locorum expositio & argumentorum inde, pro animæ immortalitate probanda, deductio videatur in tractatu de anima à me publicè proposito.

33. Quo etiam spectant testimonia, quibus Aristoteles intellectum immixtum seu à materia aut corpore independentem, & inorganicum profitetur, ut 3. de an. c. 4. t. 4. Necesse est, intellectum, cum universalia intelligat, non mixtum esse. Et 1. 6. Quocirca neque ipsum cum corpore mixtum esse, consentaneum est rationi. Et c. 5. t. 18. Intellectus separabilis est & non mixtus, passioneque vacat. *Lib. 12. Metaph.* (juxta Latinorum supputationem) c. 3. dicitur: Mentem quidem non esse posse ante corpus, attamen remanere (post destructionem compositi) nihil prohibere, cum actionem habeat separatam à corpore.

34. Et quid aliud innuit Aristoteles, quando *lib. 1. de part. an. c. 1.* quaerit: sitne Physici negotii de omni tractare anima? quam quòd præter animas materiæ immerfas, de quæ ejus potentia eductas, (naturalia, ceu eorum naturæ & formæ, constituentia corpora, & hinc Physicæ considerationi suppositas,) sit alia, quæ à materia non dependeat, sed ab hac separata ac per se subsistat, nullumque informet corpus, quæ hinc ad altiore, quàm Physica est, disciplinam pertineat. Unde postmodum *ibidem* concludendo subdit: *Constat igitur non de omni anima differere oportere, (Physicum) quandoquidem non omnis anima Natura est: ubi per animam, quæ natura, & hinc Physicæ considerationis non est, intelligit rationalem eam, quæ, dissoluto jam composito, remanet, & neutiquam tum interit, sed separata à corpore, ad modum spiritualium substantiarum, per se subsistit.*

35. Quod verò ab aliquibus aliqua ex Aristotele produ-
euntur loca, quæ probare videntur, sententiam illum fovisse
contrariam, & mortalem animam statuisse, eam in sinistram ab
illis torqueri sensum, in discursu nitentur ostendere.

Cicero.

36. Cicero animæ *ἀθανάτου* clarissimè, multisque in
locis profitetur. *Lib. de amic.* Non iis assentior, qui hæc nuper
differere cœperunt, (in persona *Lelij* inquit) cum corporibus si-
mul animos interire, atque omnia morte deleri. Plus apud me
antiquorum authoritas valet, & majorum nostrorum, qui mor-
tuis tam religiosa jura tribuerunt, quod non fecissent profectò
si nihil ad eos pertinere arbitrarentur, *ibidem*. Idem semper di-
cebant (*Socrates, & alii Græcorum sapientes*) animas hominum esse
divinas, iisque, cum è corpore excessissent, reditum ad coelum
patère, optimo justissimoque cuique expeditissimum. *Item*. Op-
timum cuiusque animus in morte facilimè evolat. Similia hæ-
bentur in *somnio Scipionis*: (Ævo sempiterno fruuntur beati. *Item*:
Sic habeto, te non esse mortalem, sed corpus hoc) in *Tusc. quest.*
3. de leg. in oratione pro *Cajo Rabirio, & pro Sestio &c.*

Seneca.

37. *Seneca* non minùs præclaræ sententiæ sunt. *Ep. 102.*
Alia origo nos expectat, alius rerum status. *Item*: Intrepidus
horam illam decretoriam (mortis) prospice: non est animo su-
prema, sed corpori. *Item*: Dies iste, quem tanquam extremum
formidas, æterni natalis est. *Item*: Aliquando (in futuro ævo)
Naturæ arcana tibi detegentur, discutietur ista caligo, & lux
undique clara percutiet. Imaginare tecum, quantus ille sit ful-
gor, tot syderibus (in cœlo) lumen inter se miscntibus. *Nulla*
serenum umbra turbabit, æqualiter splendebit omni cœli latus.
Dies & nox infimi aeris vices sunt. Tunc in tenebris vixisse te
dices, cum totam lucem & totus aspexeris, quam nunc per an-
gustissimas oculorum vias obscurè intueris, & tamen illam ad-
miraris. Quid tibi videbitur DIVINA LUX, cum illam suo loco
VIDERIS?

N
O
T
A

38. Ex quibus hæctenus allatis satis, dubio procul, claret,
illos, qui mortalem censuerunt animam, turpiter à janua, quod
dicitur, aberrasse, ad brutorum & belluarum sortem semet pu-
llanimes & degeneres abjecisse, atque bono immor-
talitatis se indignos demonstrasse.

112

7/5688

ULB Halle
003 854 833 3

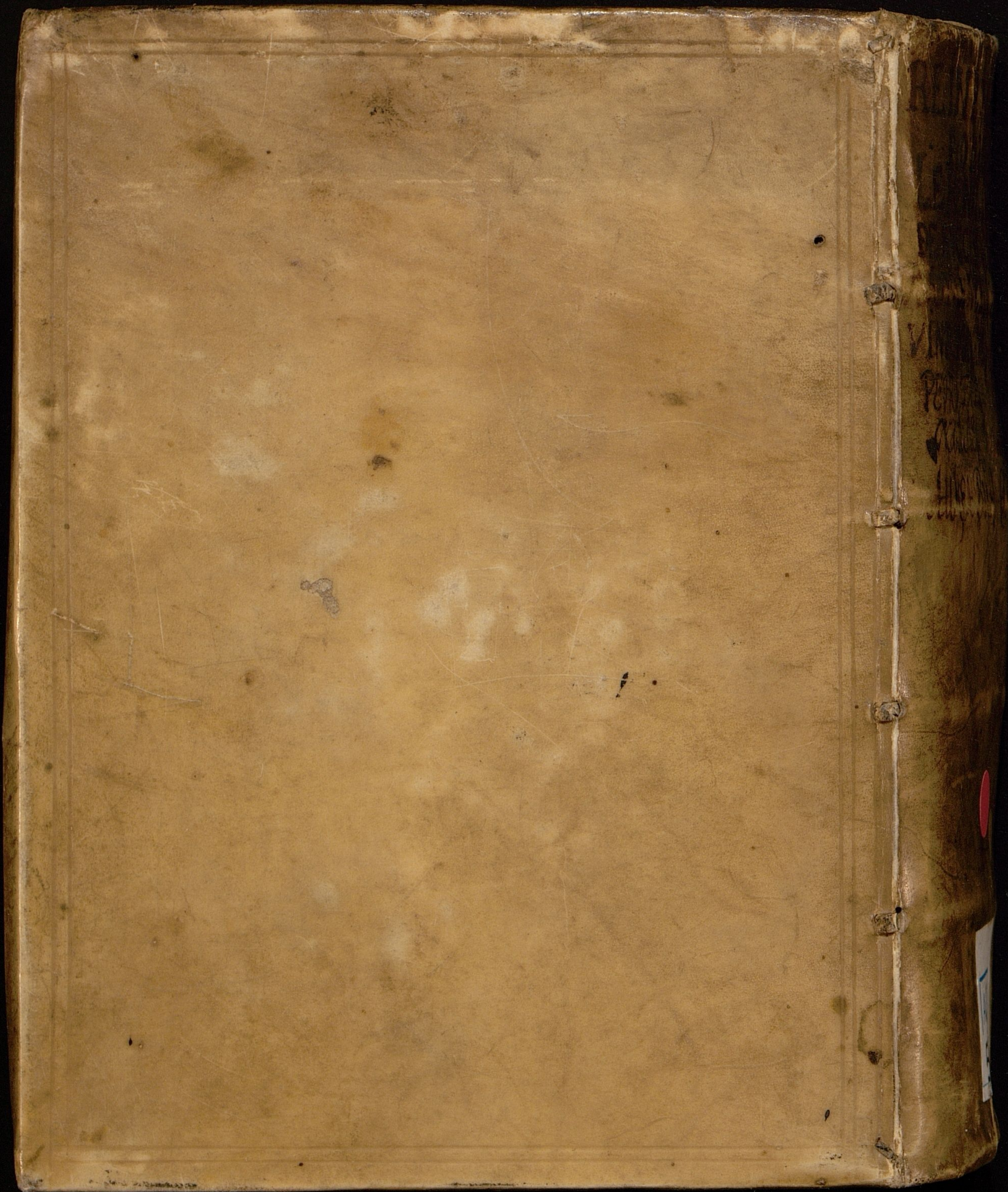

St

VD 27

W

THESES PSYCHOLOGICÆ
De
ANIMÆ HUMANÆ
IMMORTALITATE,

de quibus,
Immortali opitulante
Numine,

Præside
M. THEOPHILO ÆNETIO,

Phys. P. P. & h. t. Fac. Phil. Decano,

Respondente
JOHANNE LUTHERO Schallco-
vienti Franco,

Ad diem 28. Januar. publicum a ξ ovn μ as
instituumdum,

In auditorio Majori horis solitis.

SENECA:

Quia homines sumus, humanitatem colamus, nemini terrori remini peri-
culo sumus, convitia, injurias, & vexationes aliorum contemnamus:
quia, dum respicimus versamusq; nos, immortali-
tas aderit.

J E N Æ
Typis JOHANNIS WEIDNERI,
ANNO MDCCXXII.

